

**Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București a olimpiadelor naționale școlare
2025**

**Probă scrisă
ISTORIE
Clasa a XII-a**

- **Timpul de lucru este de trei ore.**
- **Ambele subiecte sunt obligatorii.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.**
- **Subiectele se tratează pe foi separate.**

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Încheiat la 2/14 septembrie [1829], Tratatul de la Adrianopol s-a dovedit a fi un moment de răscruce în dezvoltarea politică și economică a Principatelor. Sultanul a recunoscut autonomia administrativă a Moldovei și a Țării Românești și a retrocedat acesteia din urmă cetățile turcești de la Turnu, Giurgiu și Brăila. Prevederile economice ale tratatului au constituit un puternic imbold pentru agricultură și comerț, deoarece au scutit Principatele de obligația de a aproviziona Constantinopolul și le-a recunoscut libertatea comerțului cu toate țările. Poarta a fost, de asemenea, de acord cu redactarea unor noi regulamente administrative referitoare la Principate, sub supravegherea Rusiei, și a acceptat ocupația rusească din Principate, până la plata unor mari despăgubiri de război. Prin tratat s-a consolidat astfel poziția Rusiei în Principate, dar, totodată, s-au făcut pași importanți pentru împlinirea idealurilor boierilor reformatori, de scuturare a dominației otomane.”

(M. Bărbulescu, D. Deletant, K. Hitchins, Ș. Papacostea, P. Teodor, *Istoria României*)

B. „Adunarea din Țara Românească a aprobat textul Regulamentului [Organic] în mai 1831, iar acesta a intrat în vigoare la 1 iulie același an, în timp ce Obșteasca Adunare din Moldova a adoptat textul în octombrie, Regulamentul intrând în vigoare la 1 ianuarie 1832.[...]

Regulamentele Organice au introdus inovații cruciale în administrația publică. Unul dintre principiile călăuzitoare a fost separarea puterilor. Obișnuita Obștească Adunare a fost investită cu autoritatea legislativă. [...] Chiar dacă Adunarea nu avea puterea să inițieze, ea putea să prezinte observațiile sale domnitorului [...] și să aducă plângerile țării în atenția suzeranului și a puterii protectoare [...]. Compoziția și funcțiile celor două Adunări erau mai precis definite decât în cazul predecesoarelor din secolul al XVIII-lea și, într-un fel, reprezentau o tranziție între Divanul domnesc al vechiului regim și Parlamentul de la sfârșitul secolului al XIX-lea. [...] Regulamentele mențineau tradiția unui executiv puternic. [...]

Sistemul judecătoresc a fost supus unei reorganizări profunde de la nivel sătesc până la Divanul domnesc. [...] Regulamentul Organic declara că inamovibilitatea judecătorilor este de dorit în cel mai înalt grad, prevăzând introducerea acestui principiu în decurs de zece ani. [...] Forul suprem era Înaltul Divan domnesc, ale cărui decizii erau socotite definitive. Această stipulație a pus capăt litigiului uneori interminabil pe care l-a permis obiceiul pământului potrivit căruia un reclamant care a pierdut un proces sub un domnitor putea să-l deschidă sub următorul.”

(Keith Hitchins, *Români 1774-1866*)

C. „În ansamblul lor, Regulamentele Organice au deschis calea unor profunde transformări în Principate. [...] De asemenea, ele au grăbit momentul unirii Moldovei cu Țara Românească, prin crearea, în cele două țări, de instituții politice aproape identice și prin garantarea cetățeniei comune pentru locuitorii lor. [...]

O nouă criză internațională, care a condus la războiul dintre Rusia și Turcia în 1853 și la implicarea Franței și Marii Britanii un an mai târziu, a permis Principatelor să facă noi pași către unire și independență. [...] După discuții prelungite, marile puteri au semnat Convenția de la Paris, la 7/19 august 1858. Scopul său principal era de a oferi Principatelor o formă de organizare definitivă. Astfel, ea prevedea o adunare legislativă pentru fiecare Principat, aleasă pentru o perioadă de 7 ani, [...] un domn, fie muntean, fie moldovean, în fiecare Principat, ales pe viață de adunare; un consiliu de miniștri, răspunzător în fața adunării [...]; inamovibilitatea judecătorilor și independența acestora față de puterea executivă și o Curte de Casație comună, cu sediul la Focșani. Convenția abolea, de asemenea, rangurile și privilegiile boierești, proclamând egalitatea în fața legii și principiul ca fiecare cetățean să poată ocupa orice funcție publică pe baza meritelor sale.”

(M. Bărbulescu, D. Deletant, K. Hitchins, Ș. Papacostea, P. Teodor, *Istoria României*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați un eveniment istoric din sursa **B**, menționând o cauză și o consecință ale acestuia, selectate din sursa **A**, respectiv din sursa **C**. **5 puncte**
2. Prezentați un principiu de guvernare a statului român, din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, precizat în sursa **B**, utilizând și două informații din această sursă. **7 puncte**
3. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **3 puncte**
4. Formulați, pe baza surselor **B** și **C** un punct de vedere referitor la domeniul juridic, susținându-l cu câte o informație selectată din fiecare dintre aceste surse. **7 puncte**
5. Prezentați alte două fapte istorice desfășurate în Principatele Române în deceniile patru-cinci ale secolului al XIX-lea, în afara celor la care se referă sursele date. **10 puncte**
6. Argumentați, prin două fapte istorice, un punct de vedere referitor la evoluția constituțională a României în deceniile patru-cinci ale secolului al XX-lea. **8 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Elaborați, în aproximativ patru-cinci pagini, un eseu despre **Relații internaționale și evoluție instituțională în secolele al XIV-lea – al XVIII-lea**, având în vedere:

- prezentarea câte unei acțiuni desfășurate în spațiul românesc est-carpatic, respectiv în spațiul dintre Dunăre și Marea Neagră în a doua jumătate a secolului al XIV-lea;
- menționarea a două cauze și a unei consecințe ale acțiunilor desfășurate de români, în plan diplomatic, în primele două decenii ale secolului al XV-lea;
- prezentarea câte unei asemănări referitoare la acțiuni militare, respectiv la acțiuni diplomatice la care participă românii în a doua jumătate a secolului al XV-lea - secolul al XVI-lea;
- prezentarea unei constante în desfășurarea faptelor istorice din domeniul organizării instituționale a spațiului românesc extracarpatic în secolul al XVII-lea;
- argumentarea, prin două fapte istorice, a unui punct de vedere referitor la evoluția instituțională a spațiului transilvănean la sfârșitul secolului al XVII-lea - secolul al XVIII-lea.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză-efect**, argumentarea unui punct de vedere (prezentarea faptelor istorice relevante și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.